SIRDARYO VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2022- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)

SIRDARYO VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI
UZSTAT

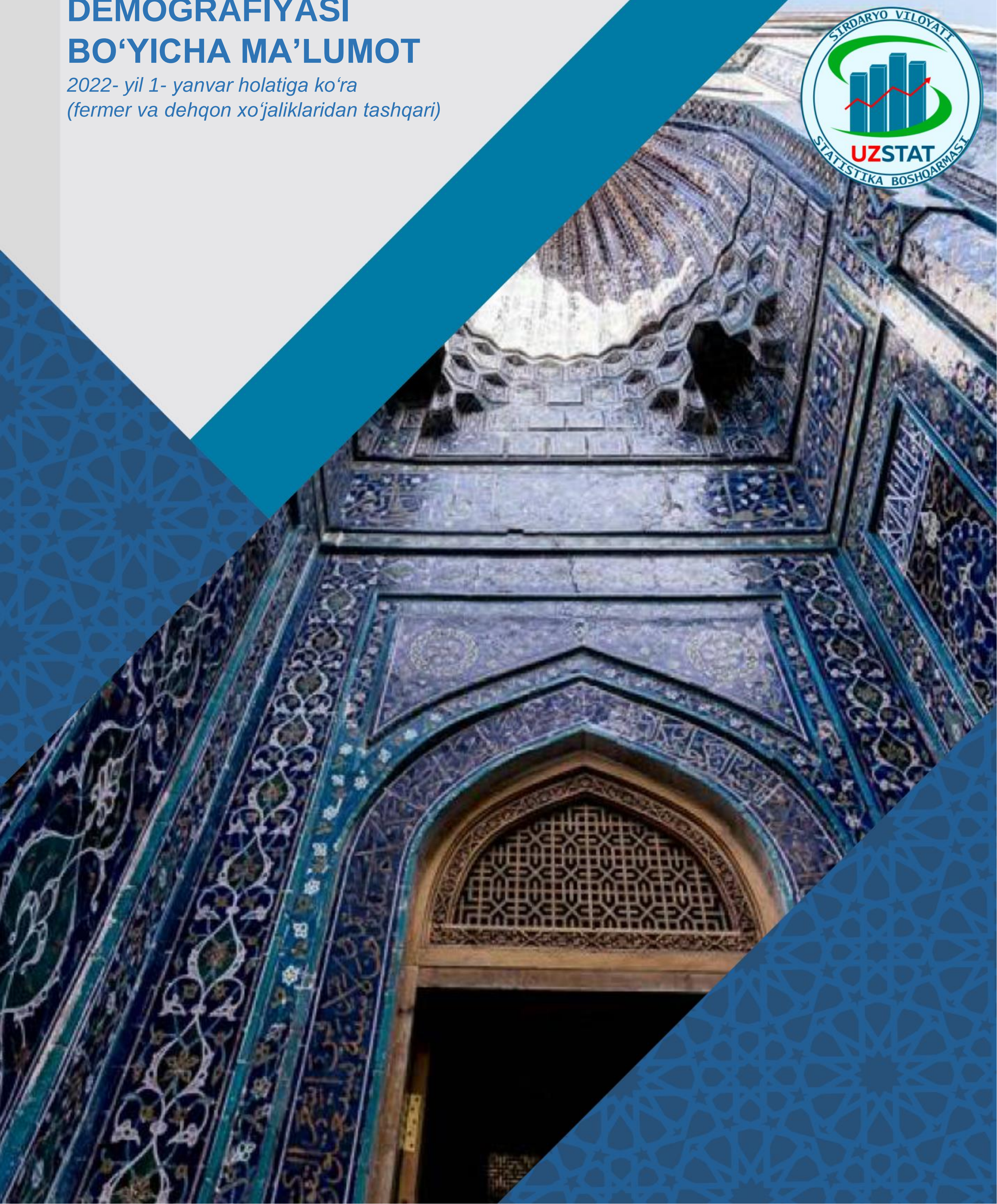

Tadbirkorlik subyektlari iqtisodiyotni rivojlantirish, aholi bandligi va daromadlarini oshirishda muhim omildir. Ushbu soha vakillarini har tomonlama qo‘llab-quvvatlash maqsadida, oxirgi yillarda Prezidentimizning ko‘plab farmon va qarorlari qabul qilindi.

Jumladan, tadbirkorlik faoliyatini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish, turli ruxsatnomalar olish va boshqa ko‘plab xizmatlar tartib-qoidalari soddalashtirildi. Bu borada qulaylik yaratish uchun Davlat xizmatlari agentligi va uning joylardagi markazlari tashkil etildi. Tadbirkorlik subyektlarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish bo‘yicha vakil (Biznes-ombudsman) devoni tashkil qilindi.

Barcha hududlarda tadbirkorlar murojaatlarini qabul qilib, hal etishga ko‘maklashadigan Bosh vazir qabulxonalari tashkil etildi. Vazirlar Mahkamasi huzurida Tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishni qo‘llab-quvvatlash davlat jamg‘armasi faoliyati yo‘lga qo‘yildi. Tijorat banklari tomonidan tadbirkorlarga ajratilayotgan kreditlar hajmi oshdi.

Oxirgi yillarda hukumatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlarining faoliyatini yanada rivojlantirish va barqaror faoliyat ko‘rsatishini ta’minlash maqsadida yaratib berilayotgan shart-sharoitlar va qulayliklar natijasida faoliyat ko‘rsatayotgan hamda yangi tashkil etilayotgan korxona va tashkilotlar soni yildan-yilga sezilarli ravishda oshib bormoqda.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risidagi mazkur ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Davlat xizmatlari agentligi ma’lumotlar bazasi asosida, 2022- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlar soni

(1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

Ro‘yxatdan o‘tgan korxonalar
17108
104,1 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar
15 920
106,6 %

Yangi tashkil etilgan korxonalar (yanvar-dekabr)
2407
79,9 %

Mamlakatimizda qulay ishbilarmonlik muhitini yaratish va tadbirkorlikni jadal rivojlantirish borasida qator ijobiy o‘zgarishlar amalga oshirilmoqda. O‘z o‘rnida, tadbirkorlik subyektlarini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yish borasida ham qonunchilikda muhim qarorlar qabul qilinib, davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yishni avtomatlashtirilgan tizimi bosqichma - bosqich ishlab chiqilib, amaliyotga tadbiq qilinmoqda. Bu esa aholi hamda xorijiy investorlarning o‘z shaxsiy biznesini yo‘lga qo‘yish va rivojlantirish uchun muhim omil bo‘lib xizmat qilmoqda.

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda va o‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur’ati bilan)

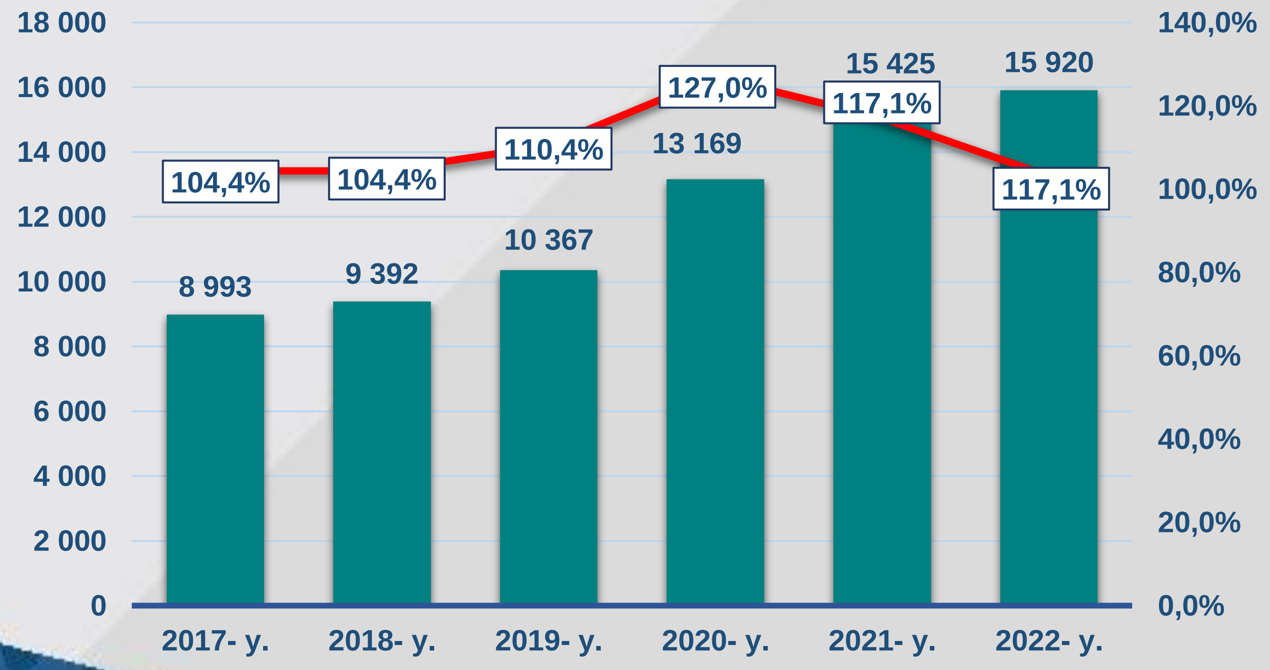

Faoliyat ko‘rsatayotgan tijorat korxonalari soni

(tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha
2022- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

10675 Mas’uliyati cheklangan jamiyat

354 Oilaviy korxona

91 Unitar korxona

2 472 Xususiy korxona

22 Aksiyadorlik jamiyati

247 Boshqa korxonalar

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

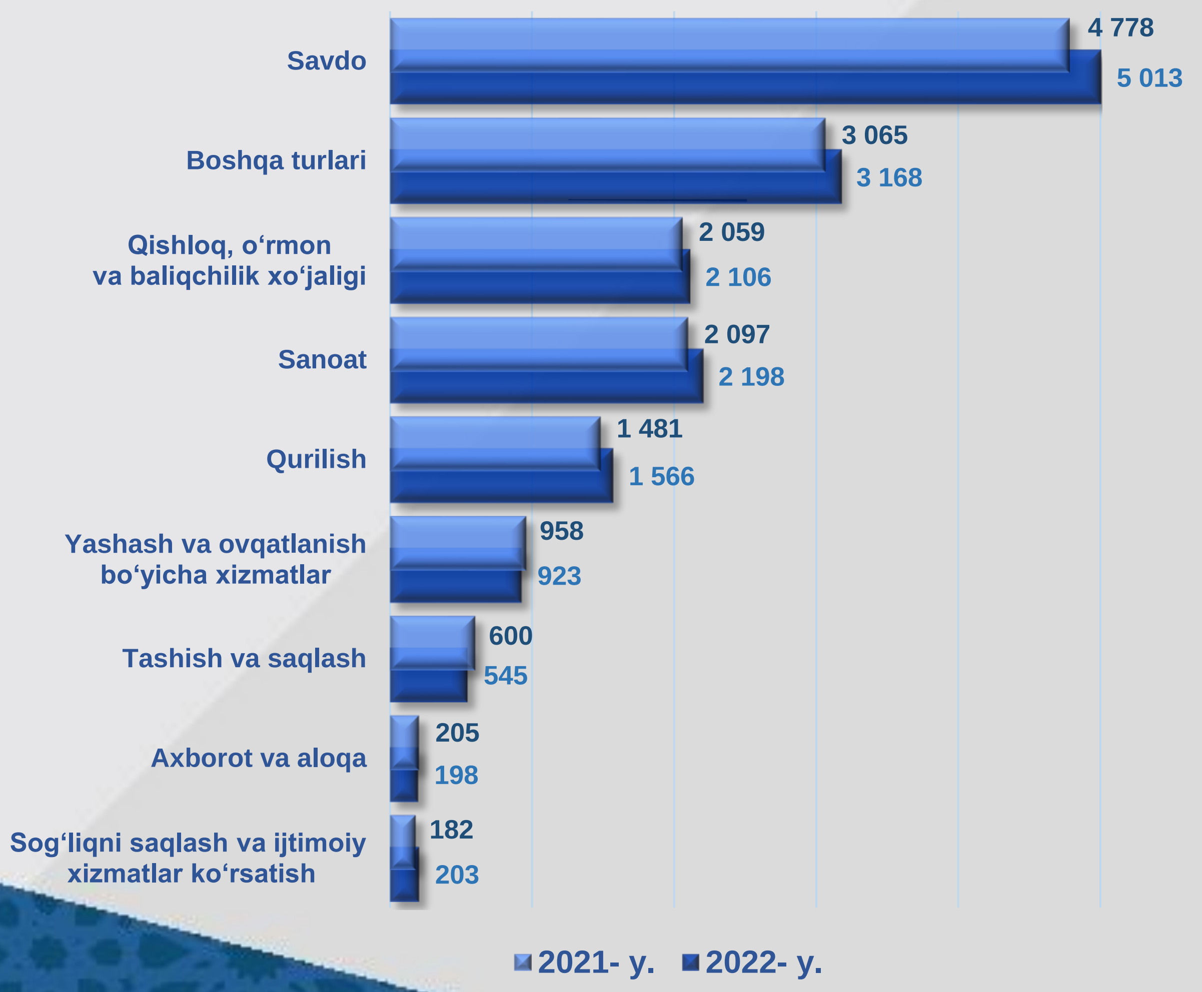

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha, yanvar-dekabr oylarida)

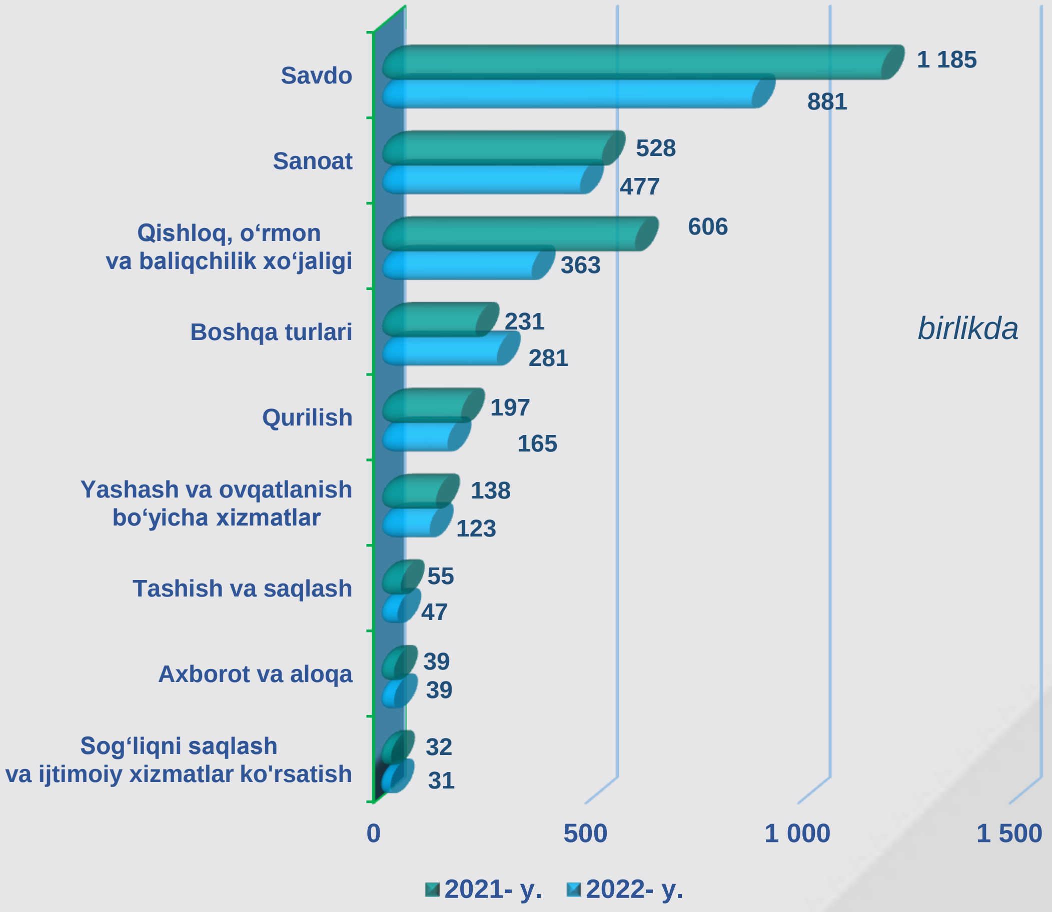

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(yanvar-dekabr oylarida, birlikda)

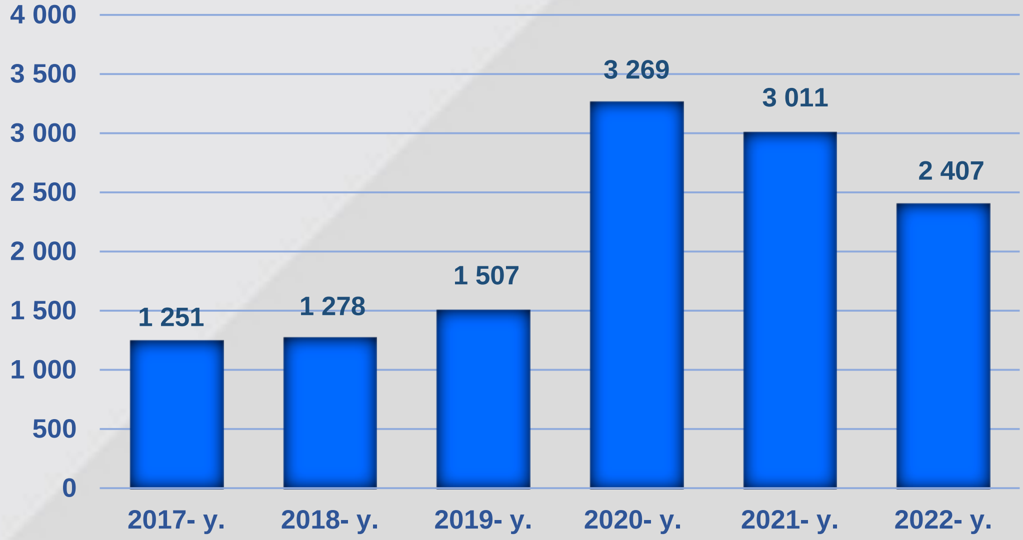

Qishloq, oʻrmon va baliqchilik xoʻjaligida faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlar

(1- yanvar holatiga koʻra, birlikda)

Jami faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni oʻtgan yilning shu davriga nisbatan 2,3 foizga oshdi

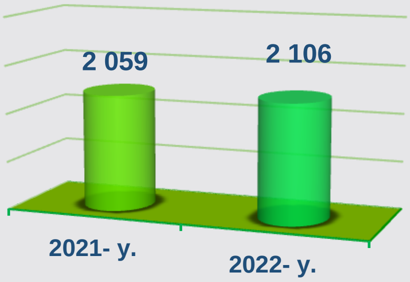

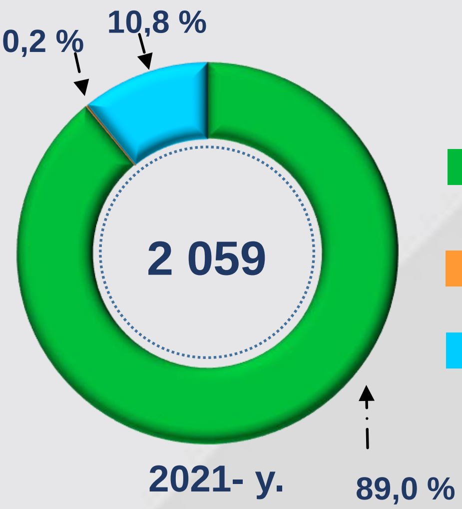

Dehqonchilik, chorvachilik, ovchilik va bu sohalarda xizmat koʻrsatish

Oʻrmon xoʻjaligi

Baliqchilik xoʻjaligi

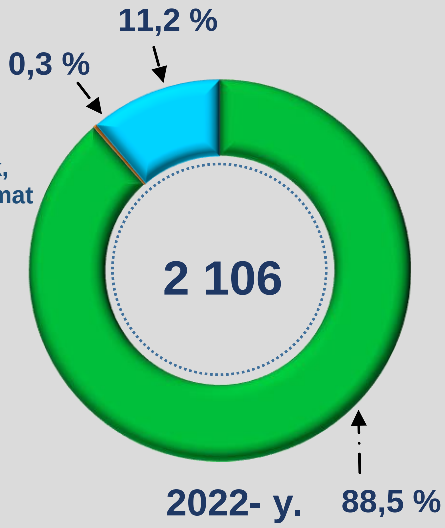

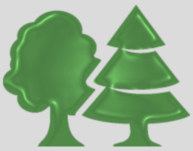

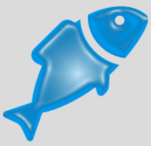

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2022- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxona va tashkilotlarining umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan ***4,8*** *foizga oshdi*

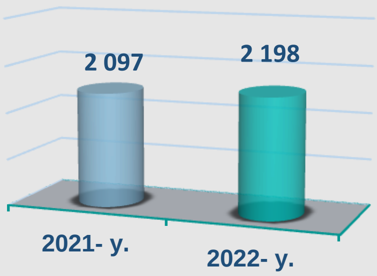

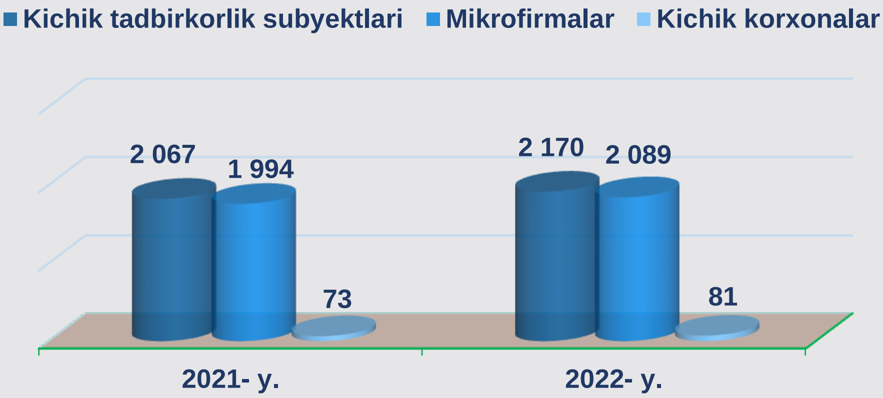

104

Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash

2 037

Ishlab chiqarish sanoati

19

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash

38

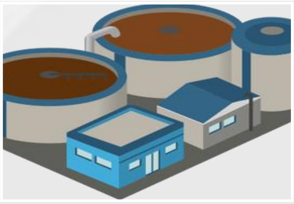

Suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish

2022- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, sanoat korxonalari va tashkilotlari soni 2 198 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 104,8 % ga oshdi.

Jami sanoat korxonalari va tashkilotlari ko‘payishining asosiy omili – (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan), ishlab chiqarish (qayta ishlash) sanoatida – 105,1 % ga (jami sanoatdagi ulushi 92,7 %), tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash – 107,2 % ga (jami sanoatdagi ulushi 4,7 %), elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash – 105,5 % ga (jami sanoatdagi ulushi 0,9 %) o‘sishidir va suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilishning 11,6 % ga (jami sanoatdagi ulushi 1,7 %) kamayishi kuzatildi.

Qurilish faoliyati bilan shug'ullanayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

Jami faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o'tgan yilning shu davriga nisbatan ***5,3*** *foizga oshdi*

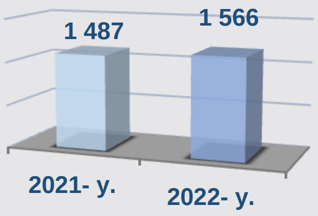

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

5,7
foizga oshdi

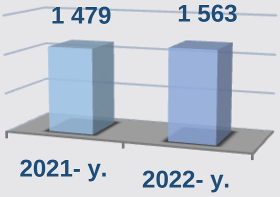

Mikrofirmalar

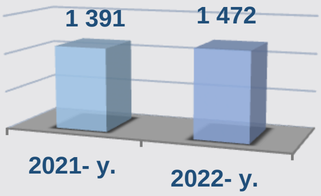

Kichik korxonalar

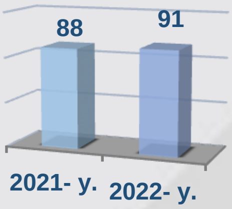

Mas'uliyati cheklangan jamiyatlar

1,1
foizga oshdi

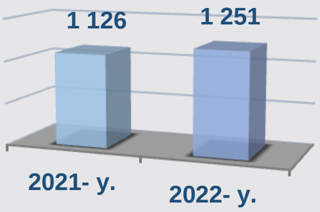

Oilaviy korxonalar

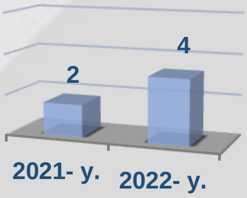

Faoliyat ko'rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

6,7
foizga oshdi

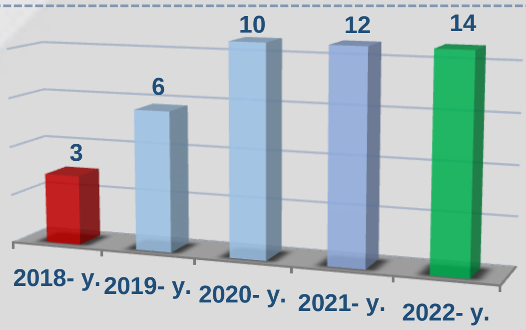

Xususiy korxonalar

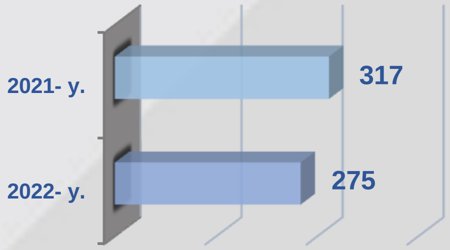

13,2
foizga kamaydi

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 4,9 foizga oshdi

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

5,0 foizga oshdi

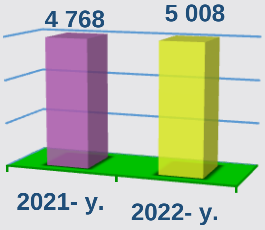

Mikrofirmalar

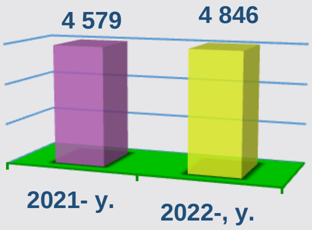

Kichik korxonalar

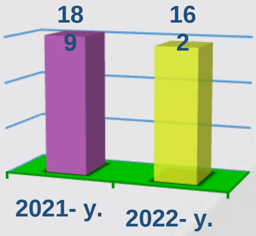

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

12,2 foizga oshdi

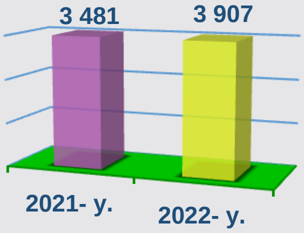

Oilaviy korxonalar

1,3 martaga oshdi

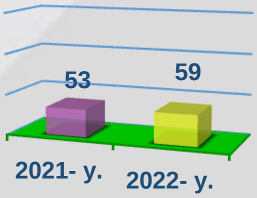

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

*O‘tgan yilga nisbatan **11,6** foizga kamaydi*

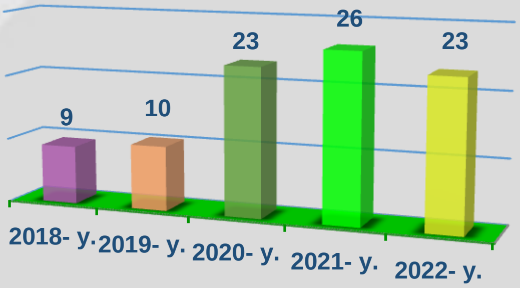

Xususiy korxonalar

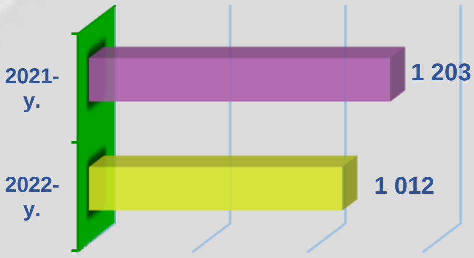

15,9 foizga kamaydi

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

(2022- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

14 881 ro‘yxatdan o‘tgan
- **511** kichik korxonalar
- **14370** mikrofirmalar

13 808 faoliyat ko‘rsatayotgan
- **501** kichik korxonalar
- **13307** mikrofirmalar

2 309 2021- yilda yangi tashkil etilgan
- **17** kichik korxonalar
- **2 292** mikrofirmalar

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

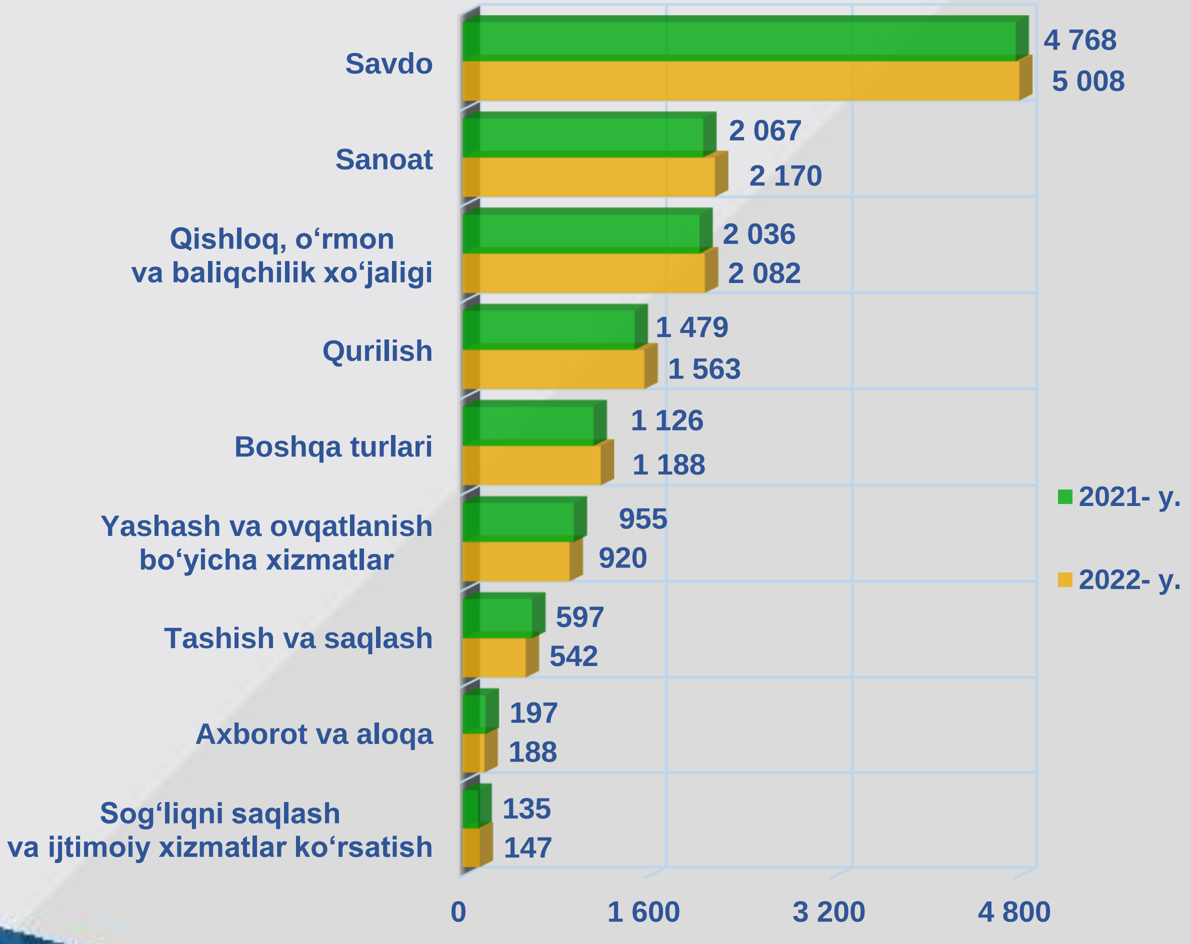

Oilaviy korxonalar soni

(1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

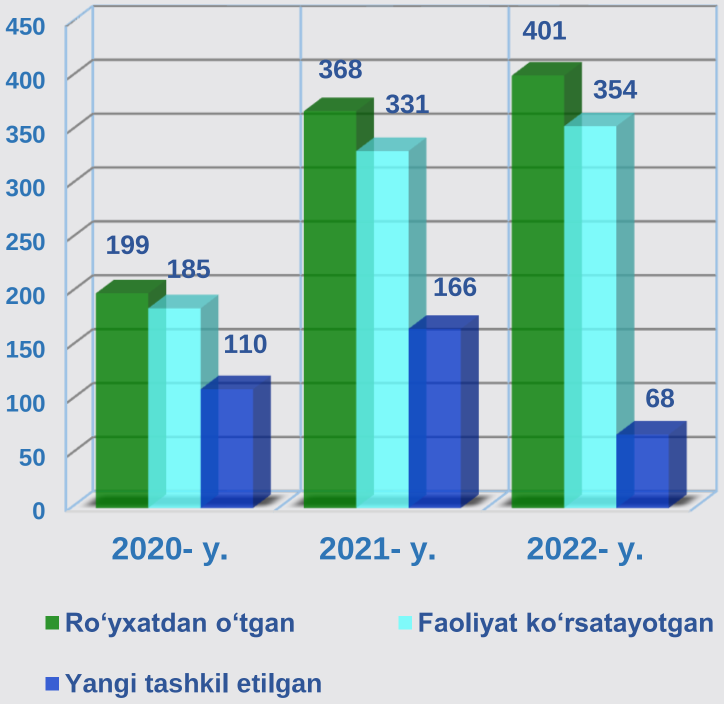

Tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tgan oilaviy korxonalar soni 2022- yilning 1-yanvar holatiga ko‘ra 401 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 33 taga yoki 109,0 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 354 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 23 taga yoki 107,0 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

2021- yil yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni 68 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 36 taga yoki 189,0 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni

(1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

Tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 2022- yilning 1- yanvar holatiga ko‘ra 11 429 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 1 089 taga yoki 110,5 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 10 675 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 928 taga yoki 109,6 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

2021- yil yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 2100 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 459 taga yoki 82,0 % ga kamayganligini ko‘rish mumkin.

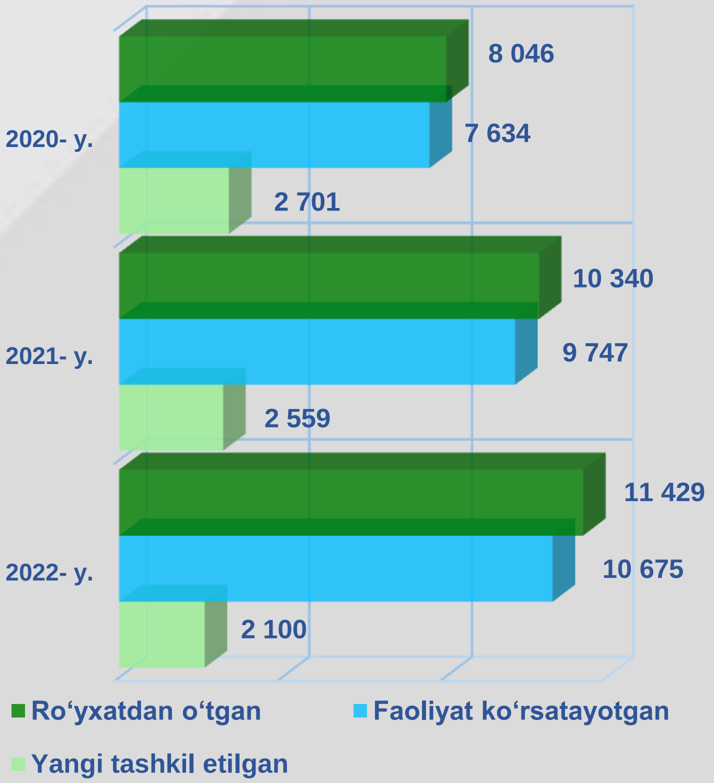

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni

(2022- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

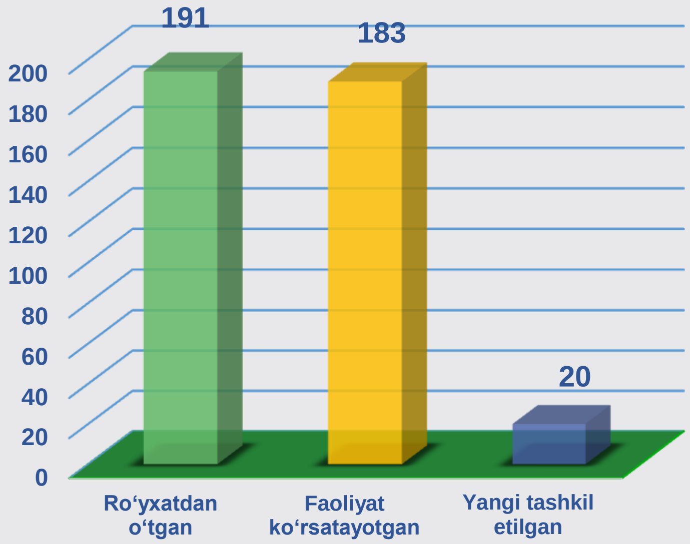

Ro‘yxatdan o‘tgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni 2022- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra 191 tani tashkil etib, ulardan 183 tasi yoki 4,3 % i faoliyat ko‘rsatmoqda. Bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan olganda 6 taga yoki 96,3 % ga kamayganligini ko‘rish mumkin.

2021- yilning yanvar-dekabr oylarida Sirdaryo viloyatida 20 ta xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi.

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2022- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 6,3 foizga kamaydi

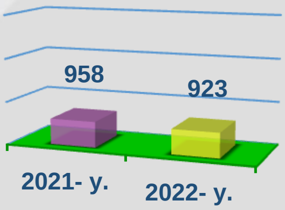

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

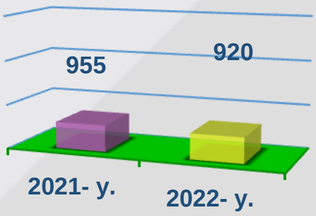

Mikrofirmalar

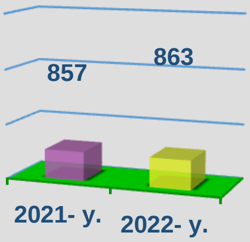

Kichik korxonalar

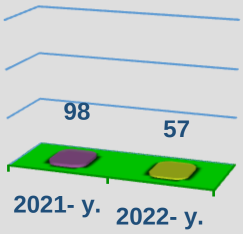

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarningdavlatlar kesimida soni

(2022- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

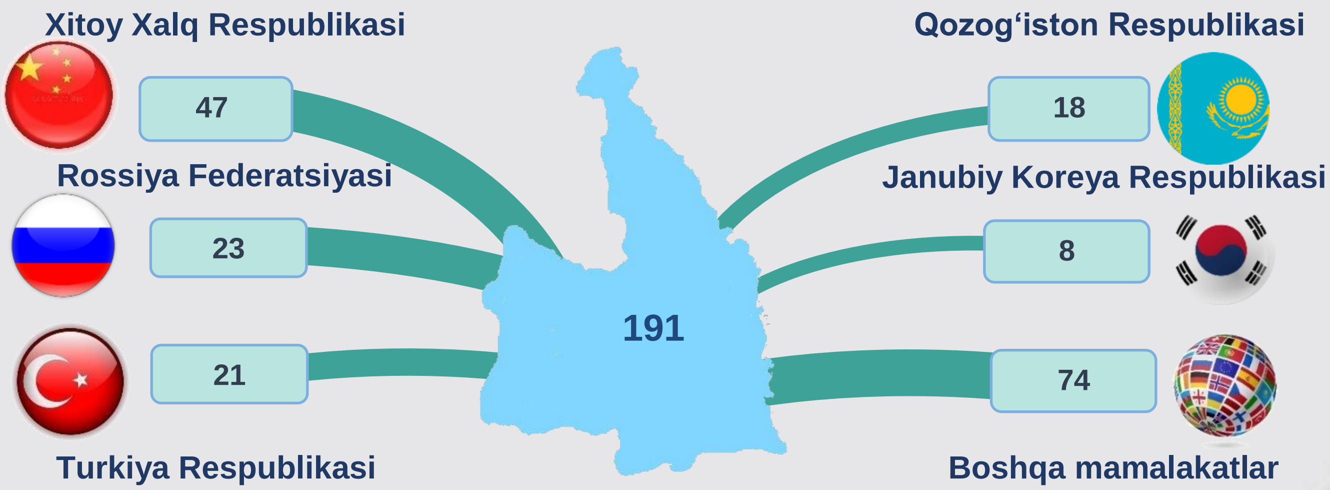

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

	2018- yil	2019- yil	2020- yil	2021- yil	2022- yil
Jami	**85**	**109**	**157**	**189**	**183**
shu jumladan:					
Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi	4	8	12	18	18
Sanoat	62	76	100	117	113
Qurilish	3	6	10	12	14
Savdo	9	10	23	26	23
Tashish va saqlash	3	4	6	4	4
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	-	1	1	2	-
Axborot va aloqa	-	-	2	2	1
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	-	-	-	-	-
Boshqa turlar	4	4	3	8	10

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

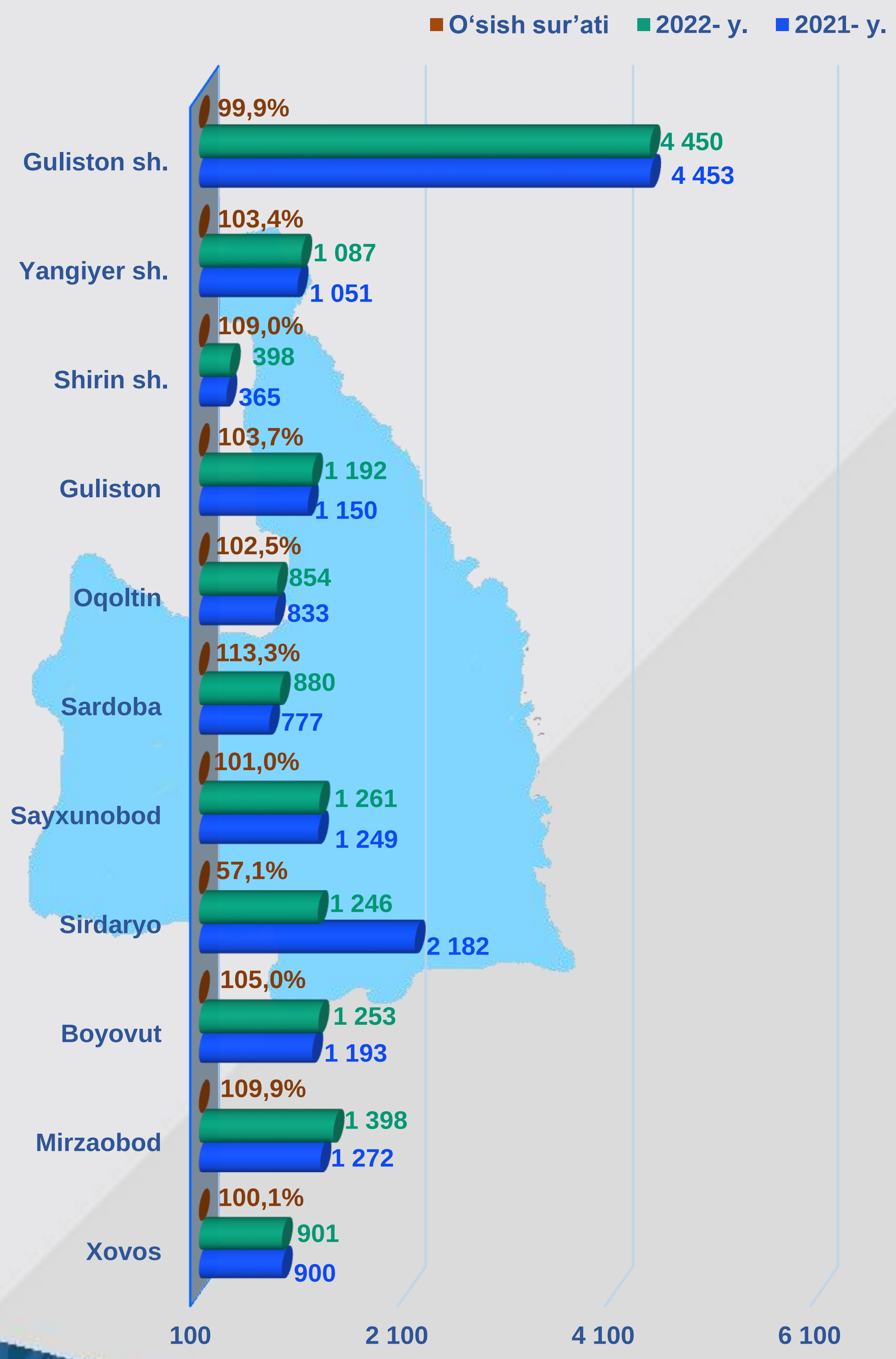

Hududlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni

(2022- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

	Jami	shundan:	
		qo‘shma korxona	xorijiy korxona
Sirdaryo viloyati	**183**	**118**	**67**
Guliston sh.	**45**	27	18
Yangiyer sh.	**22**	12	11
Shirin sh.	**20**	5	-
Oqoltin	**5**	1	3
Boyovut	**8**	3	5
Sayxunobod	**10**	6	4
Guliston	**5**	4	1
Sardoba	**8**	6	4
Mirzaobod	**14**	9	6
Sirdaryo	**55**	43	10
Xovos	**8**	2	5

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning asosiy qismi Sirdaryo tumanida 55 ta (umumiy miqdoridagi ulushi 30,1 %), Guliston shahrida 45 ta (24,6 %), Yangiyer shahrida 22 ta (12,0 %), Sayxunobod tumanida 10 ta (5,5 %) hamda Mirzaobod tumanida 14 tani (7,6 %) tashkil etadi.

Ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlarning hududlar bo‘yicha soni

(2022- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

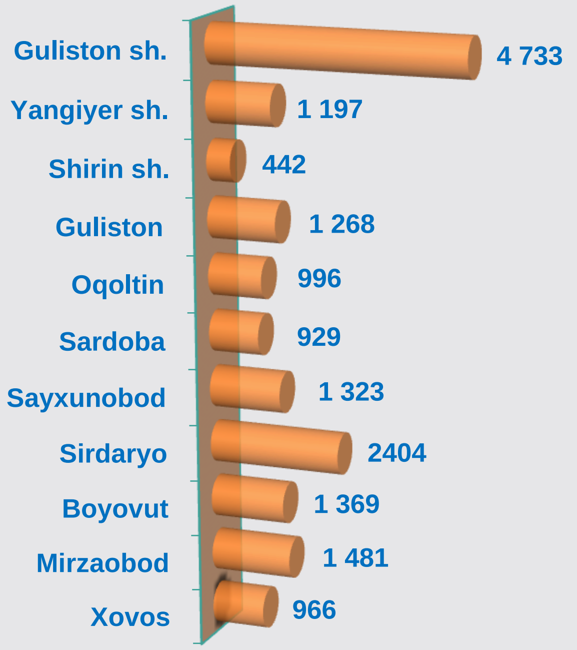

2022- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlar hududlar kesimida taqsimlanganda ularning ulushi Guliston shahri (27,6 %), Yangiyer shahri (6,9 %), Shirin shahri (2,6 %), Sirdaryo (14,1 %), Sayxunobod (7,7 %), Boyovut (8,1 %), Guliston (7,4 %), Mirzaobod (8,6 %), Oqoltin (5,8 %), Xovos (5,6 %), Sardoba (5,4 %) tumanlari hissalariga to‘g‘ri keladi.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlarning hududlar bo‘yicha soni

(2021-yil yanvar-dekabr oylarida, birlikda)

2021- yil yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar hududlar kesimida taqsimlanganda, ularning soni Guliston shahri (26,3 %), Yangiyer shahri (6,2 %), Shirin shahri (3,0 %), Sirdaryo (14,4 %), Sayxunobod (8,6 %), Boyovut (7,9 %),Guliston (6,6 %), Mirzaobod (8,8 %), Oqoltin (6,0 %), Xovos (5,4 %), Sardoba (6,7 %) tumanlari hissalariga to‘g‘ri keladi.

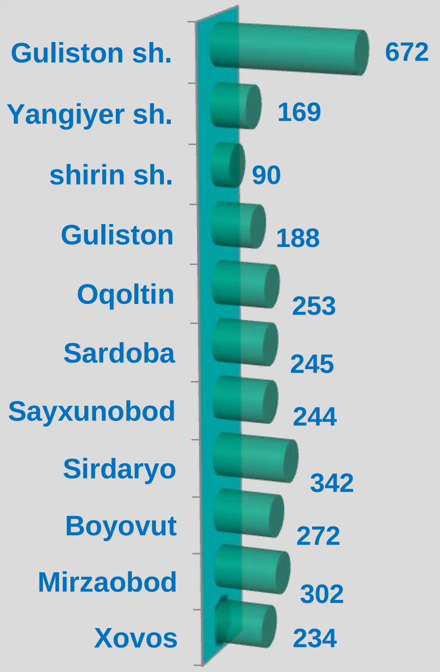

Faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalarning hududlar kesimidagi soni

(2022- yil 1- yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

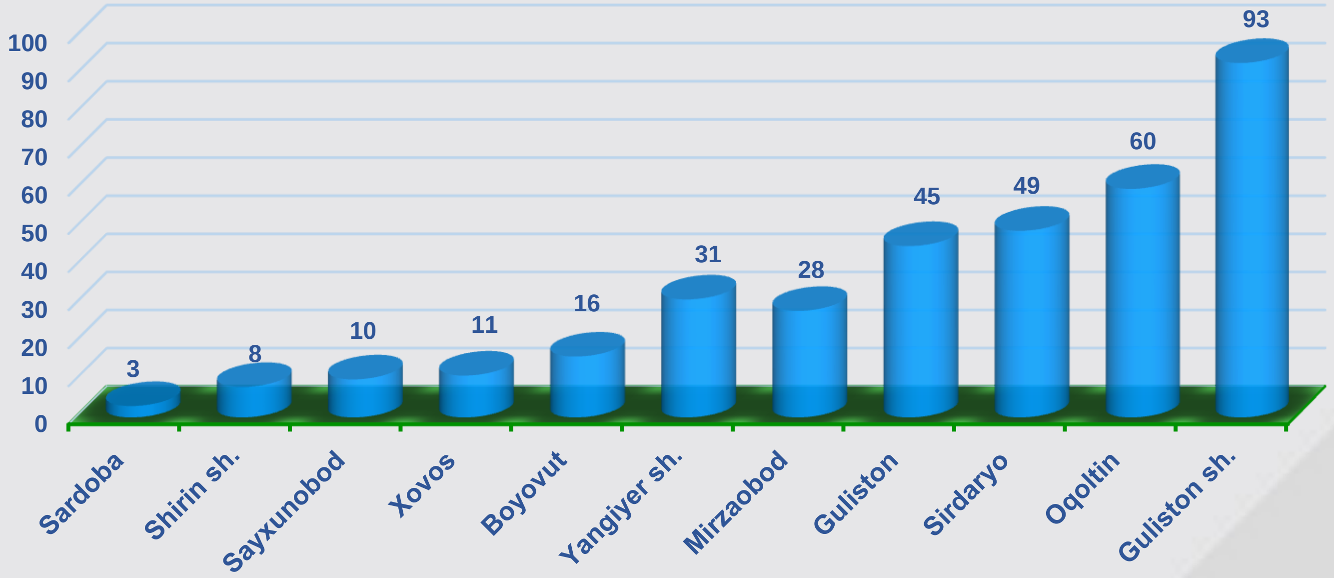

Faoliyat ko'rsatayotgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlarning hududlar kesimidagi soni

(2022- yil 1- yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

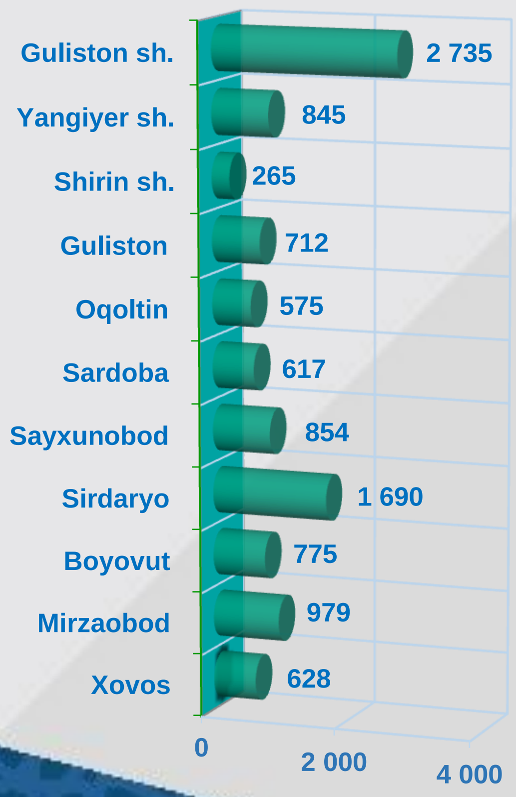

2022- yil 1- yanvar holatiga ko'ra, faoliyat ko'rsatayotgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar hududlar kesimida taqsimlanganda ularning ulushi, Guliston shahri (25,5 %), Yangiyer shahri (7,9 %), Shirin shahri (2,5 %), Sirdaryo (15,8 %), Sayxunobod (8,0 %), Boyovut (7,3 %), Guliston (6,7 %), Mirzaobod (9,2 %), Oqoltin (5,4 %), Xovos (5,9 %) va Sardoba (5,8 %) tumanlari hissalariga tegishli.

Hududlar kesimida jami xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalarning qo‘shma korxona va xorijiy korxonalarga taqsimlanishi

(2022- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, jamiga nisbatan ulushi, % da)

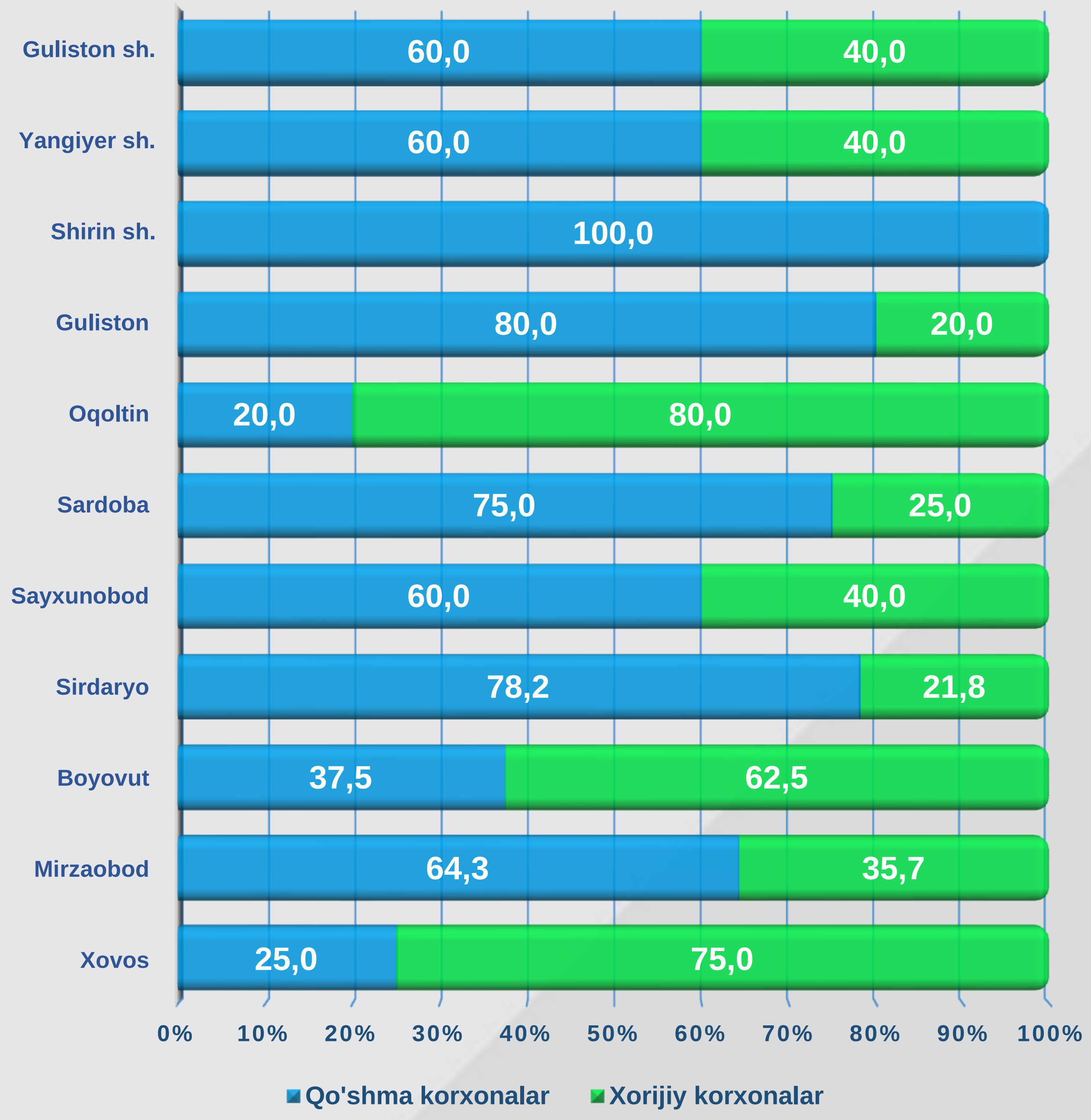

2017-2021- yillarda rivojlanishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha “Harakatlar strategiyasi”ning uchinchi muhim yo‘nalishi - xalqaro iqtisodiy hamkorlikni yanada rivojlantirish hisoblanadi. Xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonini o‘sib borishi, eng avvalo, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining qonuniy asoslari takomillashib borayotgani bilan izohlanadi.

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalarning hududlar bo‘yicha soni

(2021-yilning yanvar-dekabr oylarida, birlikda)

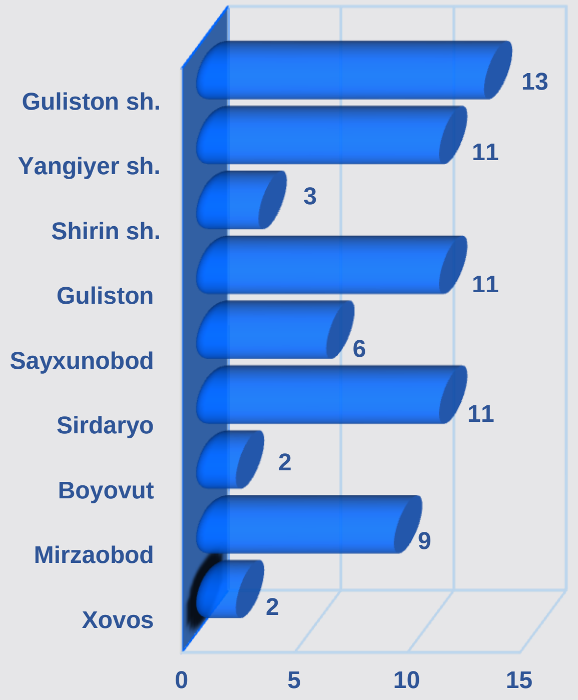

2021-yilning yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar, hududlar kesimida taqsimlanganda Guliston shahri (19,2 %), Yangiyer shahri (16,2 %), Shirin shahri (4,4 %), Sirdaryo (16,2 %), Sayxunobod (8,8 %), Boyovut (2,9 %), Guliston (16,2 %), Mirzaobod (13,2 %), Xovos (2,9 %) tumanlari ulushni qayt etadi

Hududlar kesimida yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar soni

(2021-yilning yanvar-dekabr oylarida, birlikda)

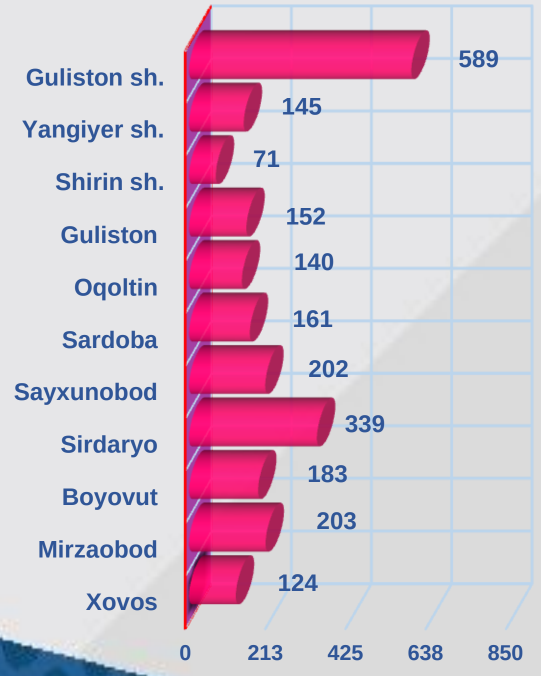

O‘tgan yilga nisbatan % da

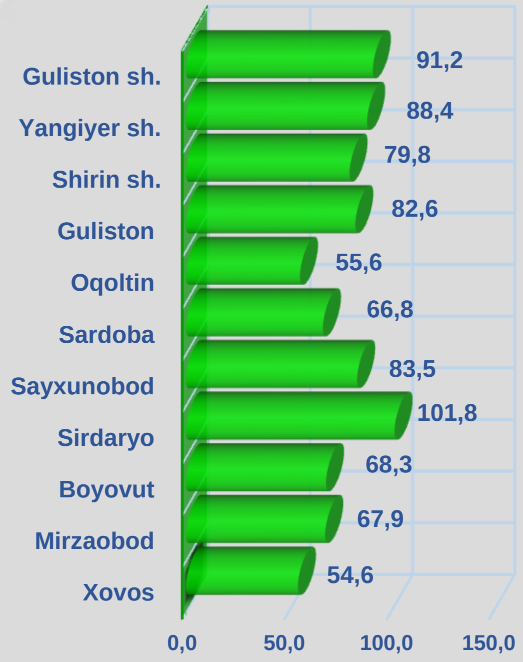

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri ‒ axborot-ma’lumotnoma tusidagi, vaqti-vaqti bilan yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan avtomatlashtirilgan tizim hisoblanadi hamda yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxona va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan korxona va tashkilotlar ‒ ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar ‒ ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda davlat statistika organlariga moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar ‒ ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Kichik korxona va mikrofirmalar ‒ O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 275-son qarorining 1-ilovasiga muvofiq kichik tadbirkorlik subyektlariga ajratiladi.

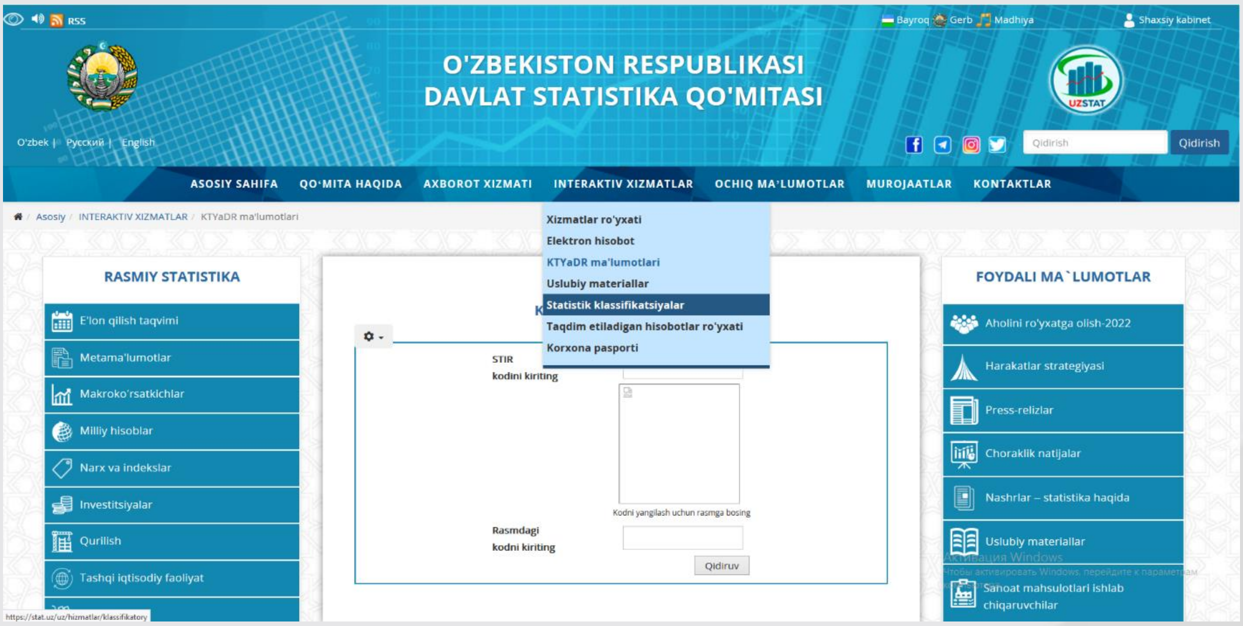

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Davlat statistika qo‘mitasining **www.stat.uz** va Sirdaryo viloyati statistika boshqarmasining **www.sirstat.uz** rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Sirdaryo viloyati statistika boshqarmasi
Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.: (67) 236-86-37